

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

THE RELATIONSHIP BETWEEN DIGITAL LEADERSHIP
OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHING EFFICIENCY
OF TEACHERS UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

กรกนก นงประโคน¹, สมศักดิ์ จีวัฒนา² และพิทยา พันธะไชย³
Kornkanok Nongprakhon¹, Somsak Jeewattana² and Pittaya Pantachai³
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์¹⁻³
Buriram Rajabhat University¹⁻³
E-mail: Nongprakhon.k@gmail.com¹

ได้รับบทความ: 13 ธันวาคม 2568; แก้ไขบทความ: 25 ธันวาคม 2568; ตอปรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 346 คน ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราประมาณค่า ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น .959 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น .951 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู มีค่าความเชื่อมั่น .941 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2) ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .966$)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, ประสิทธิภาพการสอน, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

Abstract

The research aims 1) to study the level of digital leadership of school administrators under Buriram Primary Educational Service Area Office 3; 2) to study the level of teaching efficiency of teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3; and 3) to study the relationship between digital leadership of school administrators and teaching efficiency of teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3. The sample was 346 teachers from schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 3. The sample size was determined by using Krejcie and Morgan's table and the Multistage Sampling method. The instrument was a questionnaire that comprised 2 types: a checklist and a rating scale. The questionnaire's reliability was .959. The reliability of the questionnaire on digital leadership among school administrators was .951, and the reliability of the questionnaire on teaching efficiency among teachers was .941. The data were analyzed using percentages, means, and standard deviations. The hypothesis was tested by using the Pearson Correlation Coefficient.

The results revealed that

1) Digital leadership of school administrators under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level.

2) Teaching efficiency of teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level.

3) The relationship between digital leadership of school administrators and teaching efficiency of teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 in the overall aspect had a positive correlation at a statistical significance level of .01, which meant a high correlation. ($r = .966$)

Keywords: Digital Leadership, Teaching Efficiency, School Administrators, Buriram Primary Educational Service Area Office 3

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงต่อสังคมโลกอย่างลึกซึ้ง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้สามารถทำได้อย่างรวดเร็วและไร้ข้อจำกัด ส่งผลให้โลกก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 256: 1) ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทดังกล่าว โดยเฉพาะภายใต้นโยบาย Thailand 4.0 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศผ่านเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งทำให้ภาคการศึกษาต้องเร่งยกระดับระบบบริหารจัดการและแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2558: 223) เมื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ด้านการศึกษาในฐานะที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ภายใต้บริบทของ Thailand 4.0 สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงระบบบริหารจัดการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัลที่สามารถกำหนด ทิศทางการพัฒนา วางแผนเชิงกลยุทธ์ และสร้างสภาพแวดล้อมองค์กรที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิผล ทั้งในด้านการบริหารงาน การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนการส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (ปณณฐฐา มาเชค, 2564: 83) ซึ่งผู้นำที่มีความสามารถด้านดิจิทัลจะช่วยส่งเสริมให้องค์กรสามารถปรับตัวได้ทันต่อ กระแสการเปลี่ยนแปลง และยังเป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางการศึกษา (จันทนา แสนสุข, 2559: 7) นอกจากนี้ ภาวะผู้นำดิจิทัลยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการ พัฒนาความรู้และทักษะของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ชีวิน อ่อนลออ และคณะ, 2563: 112-113)

ในอีกด้านหนึ่ง ครูในฐานะผู้จัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมีความสามารถในการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดผลและประเมินผล รวมไปถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรูของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากประสิทธิภาพการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผล โดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน (ดลนภา วงษ์ศิริ, 2556: 38) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ยังชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ไม่เพียงแต่มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนพึงมี ได้แก่ การอ่านออก การเขียนได้ และการคิดเลขเป็นเท่านั้น หากแต่ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการ คิดวิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งการบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นสำคัญ ครูจึงต้องสามารถออกแบบ และจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อันประกอบด้วยทักษะด้าน เนื้อหาสาระหลัก ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี รวมถึง ทักษะชีวิตและการทำงาน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านและมีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 10-13)

ครูในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องปรับบทบาทและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและรูปแบบการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ครูไม่เพียงต้องมีความรู้ ด้านเนื้อหาและวิธีการสอนเท่านั้น แต่ยังสามารถออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย

และสร้างสรรค์ โดยบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ การประเมินผลการเรียนรู้ยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและใช้วิธีการที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในหลายมิติ อย่างไรก็ตาม ในหลายพื้นที่ยังพบข้อจำกัดด้านความพร้อมของสถานศึกษา ทั้งในด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยี และความสามารถของครู โดยเฉพาะทักษะด้านดิจิทัล การใช้สื่อการสอน และการนำหลักสูตรไปใช้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งล้วนส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (สรายุทธ สุขะ, สุชิน ม่วงมี และนงลักษณ์ เรือนทอง, 2568 : 107-109) นอกจากนี้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายังมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษาในภาพรวม เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทาง วางระบบสนับสนุน และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของครู หากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำดิจิทัลที่เข้มแข็ง ก็จะสามารถผลักดันให้ครูพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและยกระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้คุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษาโดยรวมดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ธีระ รุญเจริญ, 2553: 8)

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพทั้งผู้บริหารและครูให้พร้อมต่อการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งไม่เพียงช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ แต่ยังช่วยลดภาระงานของผู้บริหารในระยะยาวอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่ยังเผชิญปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพกระบวนการจัดการเรียนสอนและการใช้เทคโนโลยีของครูผู้สอน ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากประสิทธิภาพการสอนของครู โดยเฉพาะด้านการออกแบบและกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ทั้งยังพบว่า ครูผู้สอนจำนวนหนึ่งไม่นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและเป้าหมายของหลักสูตร นอกจากนี้ การใช้สื่อการเรียนการสอนยังมีความหลากหลายน้อยและขาดประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากการขาดทักษะในการใช้สื่อ โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ ตลอดจนข้อเท็จจริงที่ว่าครูผู้สอนบางส่วนไม่ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังมีภาระงานจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการได้อย่างเต็มที่ ภาวะผู้นำดิจิทัลที่เข้มแข็งของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการพัฒนาและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของทั้งครูและผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2566: 12)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรดังกล่าว เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันของภาวะผู้นำดิจิทัลและคุณภาพการสอนของครูอย่างลึกซึ้ง ตลอดจนผลกระทบของภาวะผู้นำดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาบทบาทของผู้บริหาร รวมถึงการยกระดับ

ประสิทธิภาพการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ให้สอดคล้องกับความต้องการของการศึกษาในยุคดิจิทัลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 3,077 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครชีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวน 346 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ตามขนาดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 30 ต่อกลุ่ม ซึ่งเป็นการกระจายกลุ่มตัวอย่างอย่างสมดุลและเหมาะสมต่อการสะท้อนภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาด เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 87 คน, โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 234 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามวัดความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่

1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
2. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
4. การสื่อสารผ่านระบบดิจิทัล

ตอนที่ 3 ข้อคำถามวัดความคิดเห็นของครูต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
2. การออกแบบการจัดการเรียนรู้
3. วิธีสอนหรือเทคนิคการสอน
4. การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
5. การทำวิจัยในชั้นเรียน

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) มีความหมายดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม พัฒนาขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Item-Objective Congruence Index: IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60–1.00 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยในระดับเหมาะสม จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.93 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง และสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยได้อย่างเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แต่ละสถานศึกษา โดยแนบ QR Code และ Link ของแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน Google Form ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยเท่านั้น โดยส่งผ่านผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ประสานงานของโรงเรียน เพื่อแจกจ่ายให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในแบบสอบถามได้กำหนดคำถามคัดกรองเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่และสังกัดของผู้ตอบในส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จนครบตามจำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดตามการตอบกลับของสถานศึกษาแต่ละแห่งให้ครบถ้วน โดยติดตามทางออนไลน์และทางโทรศัพท์ ดังนี้

1. ระยะเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากส่ง QR Code และ Link ของการแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบการตอบกลับของแบบสอบถาม และติดตามสถานศึกษาที่ยังไม่ตอบกลับแบบสอบถาม ผ่านช่องทางออนไลน์
2. ระยะเวลา 2 สัปดาห์ หลังจากส่ง QR Code และ Link ของการแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบการตอบกลับของแบบสอบถาม และติดตามสถานศึกษาที่ยังไม่ตอบกลับแบบสอบถาม ผ่านช่องทางโทรศัพท์จนครบตามจำนวน
3. ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form จำนวน 346 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงและมีความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. จัดกระทำข้อมูล โดยผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบกลับแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form

2. นำข้อมูลมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าที่ต้องการ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็น ดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์ วิเคราะห์การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

2.2 ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และ ความคิดเห็นของครูต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และ ความคิดเห็นของครูต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

สรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล รองลงมา คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การสื่อสารผ่านระบบดิจิทัล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตัวแปร	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
X ₁	การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.42	.806	มาก	1
X ₂	การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี	4.39	.865	มาก	3
X ₃	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.40	.864	มาก	2
X ₄	การสื่อสารผ่านระบบดิจิทัล	4.30	.876	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.38	.853	มาก	-

2. ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ วิธีสอนหรือเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตัวแปร	ประสิทธิภาพการสอนของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
Y ₁	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.40	.762	มาก	3
Y ₂	การออกแบบการจัดการเรียนรู้	4.42	.823	มาก	1
Y ₃	วิธีสอนหรือเทคนิคการสอน	4.41	.834	มาก	2
Y ₄	การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.32	.836	มาก	5
Y ₅	การทำวิจัยในชั้นเรียน	4.38	.776	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.39	.806	มาก	-

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .966$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _t
X ₁	.899**	.898**	.874**	.850**	.875**	.921**
X ₂	.896**	.883**	.865**	.868**	.878**	.920**
X ₃	.890**	.891**	.881**	.873**	.887**	.927**
X ₄	.892**	.898**	.860**	.869**	.879**	.921**
X _t	.937**	.935**	.911**	.906**	.921**	.966**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เท่ากับ .966 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองอยู่ในระดับสูงมาก กล่าวคือ เมื่อผู้บริหาร

สถานศึกษามีภาวะผู้นำดิจิทัลในระดับสูง ย่อมส่งผลให้ประสิทธิภาพการสอนของครูมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วยอย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้สำคัญว่าผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีสำหรับการพัฒนาการศึกษาได้อย่างชัดเจน ตลอดจนสามารถคาดการณ์แนวโน้มทางเทคโนโลยีที่จะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานภายในโรงเรียน การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่เข้มแข็งสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนองค์กรสู่การเป็นสถานศึกษาดิจิทัล และสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล เพิ่มขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการสื่อสารดิจิทัลโดยการสนับสนุนครูให้ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตชาติ กุดนอก (2565: 169) ทำการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับสูงที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารยุคปัจจุบันตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อคุณภาพของผู้เรียน และประสิทธิผลของโรงเรียน เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ เจอร์ลด์ และเคน (Gerald & Kane. 2018: 102) ซึ่งระบุว่าองค์ประกอบแรกของภาวะผู้นำดิจิทัลที่จำเป็น คือ การมีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เนื่องจากวิสัยทัศน์จะกำหนดทิศทางให้บุคลากรสามารถปรับตัวและใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม การที่ผลวิจัยในครั้งนี้พบความโดดเด่นด้านวิสัยทัศน์จึงสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการนำองค์กรการศึกษาเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ ภูริรัตน์ สุกใส (2565: 101) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยค้นพบว่า การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลภายในองค์กรเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัล แม้ว่าด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัลจะเป็นด้านที่มีคะแนนต่ำที่สุด แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนว่าผู้บริหารต้องพัฒนาการใช้วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านมาสู่ยุคดิจิทัล อีกนัยหนึ่ง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการสื่อสารผ่านระบบดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าการสื่อสารดิจิทัลยังเป็นประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษายังคงใช้รูปแบบการสื่อสารแบบดั้งเดิมเป็นหลัก เช่น การประชุมแบบเผชิญหน้า การแจ้งข้อมูลผ่านเอกสาร หรือการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ ทำให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารเชิงระบบยังไม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ การขาดแนวทางหรือระบบการสื่อสารดิจิทัลที่เป็นทางการ รวมถึงความแตกต่างด้านทักษะดิจิทัลของครูและบุคลากร อาจส่งผลให้ผู้บริหารไม่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสาร การติดตามงาน และการถ่ายทอดนโยบายได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้ด้านการสื่อสารผ่านระบบดิจิทัลมีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

2. ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนว่าครูสามารถเตรียมแผนการสอน กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และเลือกใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม การออกแบบการเรียนรู้ที่มีคุณภาพยังแสดงว่าครูมีความเป็นมืออาชีพในการวิเคราะห์ความแตกต่างของผู้เรียนและใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เข้ากับเนื้อหาและผู้เรียนแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ลัญช์ นันทยทวิกุล (2557: 182) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลของการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีประสิทธิภาพการสอนในระดับมาก อีกทั้งยังมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภราดร มาชานนท์ (2561: 91) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่งผลให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ดี สอดคล้องกับเรย์โนลด์ (Raynold, 2002: 128) ได้ศึกษาองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในสหราชอาณาจักร พบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพควรจัดการเรียนรู้ที่ท้าทาย ใช้สื่อที่หลากหลาย และสอนโดยยึดหลักความแตกต่างของผู้เรียนมากกว่าการยึดตามหนังสือเพียงอย่างเดียว ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของทักษะการออกแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การออกแบบการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่กำหนดประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งเมื่อพิจารณาผลรายด้านพบว่า การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนยังเผชิญข้อจำกัดด้านทักษะดิจิทัลในการออกแบบและบูรณาการสื่อเทคโนโลยีเข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเลือกใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและผู้เรียน หรืออาจเกิดจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนทางเทคโนโลยีในสถานศึกษา ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อยังไม่ถูกนำมาใช้เต็มศักยภาพ จึงทำให้ด้านดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอยู่ในระดับสูงมาก การเชื่อมโยงดังกล่าวอาจเกิดจากความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยี การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการสนับสนุนครูในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้คุณภาพการสอนของครูเพิ่มขึ้นตามไปด้วย กล่าวได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางสร้างแรงจูงใจ และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานของ ทินพงษ์ อินตะภา (2560: 80–81) ที่ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับประสิทธิภาพการสอนของครู

โดยเฉพาะการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและการสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมผู้นำที่ช่วยยกระดับคุณภาพการสอนอย่างชัดเจน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานของ Chen (2007: 89) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในการฝึกสอน การทำงานร่วมกันเป็นทีม และแรงจูงใจในการบรรลุผลสำเร็จในทีมบาสเกตบอลของวิทยาลัยในไต้หวัน โดยใช้โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของโค้ชมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการสอน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และเป็นปัจจัยที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นโครงสร้างเชิงระบบที่ต้องอาศัยทั้งวิสัยทัศน์ดิจิทัล ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การสร้างวัฒนธรรมองค์กร และโดยเฉพาะการสื่อสารผ่านระบบดิจิทัลซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ ขณะเดียวกัน ผลการวิจัยยังสะท้อนว่าประสิทธิภาพการสอนของครูมีความเข้มแข็งด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักวิชาชีพ แต่ยังมีช่องว่างในการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ การค้นพบความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครู ยังตอกย้ำบทบาทของผู้นำสถานศึกษาในฐานะกลไกหลักในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาสถานศึกษาในบริบทการศึกษายุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพการสอนของครู และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง ผลการศึกษาเชิงสังเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู โดยเฉพาะการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของผู้บริหารในการกำหนดทิศทาง สนับสนุนทรัพยากร และสร้างสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในบริบทสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดทำกรอบสมรรถนะด้านดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นทางการ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน คัดเลือก และพัฒนาผู้บริหารให้มีทักษะที่สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในยุค 5.0 นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีการอบรมเชิงบังคับในประเด็นสำคัญ เช่น การสื่อสารผ่านระบบดิจิทัล การจัดการข้อมูล และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนงานวิชาการต่างๆ ทั้งนี้ จากผลการวิจัยพบว่า “การสื่อสารผ่านระบบดิจิทัล” เป็นด้านที่มีคะแนนต่ำที่สุด จึงควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรกในแผนยุทธศาสตร์ด้านบุคลากรของกระทรวง

1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรผลักดันนโยบายการพัฒนาศักยภาพครูด้านเทคโนโลยีและการใช้สื่อการเรียนรู้ โดยควรจัดทำหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น Canva, ระบบ LMS, Google Workspace และเครื่องมือ AI เพื่อการสอน พร้อมทั้งจัดตั้งระบบพี่เลี้ยงด้านเทคโนโลยีเพื่อการสอนในทุกโรงเรียนเพื่อให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับสื่อการสอนดิจิทัลให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทุกโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในด้านการสื่อสารผ่านระบบดิจิทัลซึ่งเป็นด้านที่มีคะแนนต่ำที่สุด เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่

2.2 ข้อมูลจากผลการวิจัยควรถูกนำมาใช้ในการวางแผนจัดอบรมครู โดยเน้นพัฒนาทักษะในด้านที่ยังมีระดับต่ำ เช่น การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตอบสนองต่อการศึกษายุคดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพ

2.3 สถานศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น การพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตและการจัดหาอุปกรณ์ดิจิทัลที่เพียงพอ เพื่อสนับสนุนให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

2.4 ผู้บริหารและครูสามารถใช้ผลการวิจัยนี้กำหนดแนวทางนิเทศภายในที่เน้นการใช้เทคโนโลยี เช่น การนิเทศการใช้สื่อ การออกแบบการเรียนรู้บนแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการสอนให้มีคุณภาพต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือแนวทางการพัฒนาอาจใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งจะช่วยให้สามารถมองเห็นพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารได้อย่างลึกซึ้งและชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการศึกษาเชิงปริมาณอย่างเดียวอาจไม่สามารถสะท้อนความจริงได้ทั้งหมด

3.2 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังระดับการศึกษาหรือพื้นที่อื่น เช่น เขตพื้นที่มัธยมศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนชนบทที่มีความพร้อมด้านดิจิทัลแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบว่าผลวิจัยจะมีความสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไรในแต่ละบริบท

3.3 ควรศึกษาผลระยะยาวเพื่อดูว่าการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิภาพการสอนของครูมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงอย่างไรในช่วง 3-5 ปี ซึ่งจะช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายเห็นภาพการเปลี่ยนแปลงจริงในระยะยาวได้

เอกสารอ้างอิง

- กันตชาติ กุดนอก. (2565). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จันทนา แสนสุข. (2559). *ภาวะผู้นำ Leadership* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บริษัททริปเพิล กรุ๊ป จำกัด.
- จิณฉัตร ปะโคทั้ง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซต.
- ชีวิน อ่อนละอ และคณะ. (2563). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับนักบริหารการศึกษา Digital Era Leadership for Educational Administration*. วารสารวิชาการ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 10(1), 111-118.
- ดลนภา วงษ์ศิริ. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ทินพงษ์ อินตะภา. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษาเพื่อปฏิรูป รอบ 2 และประเมินภายนอก รอบ 3*. ขอนแก่น: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญณัฐ มาเชก. (2565). *การบริหารองค์การทางการศึกษาในยุคดิจิทัล*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์วัลย์ นันทยทวิกุล. (2557). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภราดร มาชนน. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.

- สรายุทธ สุขะ, สุชิน ม่วงมี และ นงลักษณ์ เรือนทอง. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วารสารศิลปการ จัดการ*. 9(2), 93-111.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jam/article/download/276479/184707/1214042>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. บุรีรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนใน ศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 16(4), 216-224.
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/43757/36198
- Chen, M.H. (2007). *Exploring the relationship between effective coaching leadership, group cohesion, and achievement motivation in college basketball teams in Taiwan*. [Ph.D. Dissertation in Sport Management], The United States Sports Academy.
- Gerald C. and Kane. (2018). The technology fallacy: people are the real key to digital transformation. *Research-Technology Management*. 62(6), 102.
- Raynold, David. (1998). Schooling for Literacy: A Review of Research on Teacher Effectiveness and School Effectiveness and Implication for contemporary Education Policy. *Education Review*. 24(5), 50.